

Domov / Aktualno / Brez čipov ni sodobnega življenja

24. marec 2026

Brez čipov ni sodobnega življenja

Tekst: Erik Blatnik, foto: Arhiv KC Čip.si, Erik Blatnik in UI

Si predstavljate življenje brez čipov? Verjetno ne, saj so ti prisotni praktično na vsakem koraku oziroma v napravah naših življenj – v telefonih, računalnikih, gospodinjskih aparatih, avtomobilih ... Brez čipov ni ne zelenega, ne digitalnega prehoda, ne varnosti in še marsičesa drugega ne. Čipi so strateškega pomena, zato je izjemno pomembno, da to področje deluje normalno in je usmerjeno v nadaljnji razvoj in inovacije.

V Sloveniji za vzpostavitev podpornega okolja na področju čipov od septembra deluje Kompetenčni center za čipe in polprevodniške tehnologije [KC Čip.si](https://www.kc-cip.si), ki je eden od tridesetih kompetenčnih centrov, ki so na tem področju začeli delovati po vsej EU. Ta zagonskim, srednjim, pa tudi velikim podjetjem ponuja strokovna izobraževanja, izvaja promocijske aktivnosti, vzpodbuja mreženje na področju čipov. Zato je bil naš tokratni sogovornik dr. Jaroslav Koc,

koordinator KC Čip.si in profesor na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, ki je tudi

članica SRIF-a ACS+

V KC Čip.si posebnega članstva nimajo, v kontakt z njimi lahko stopijo vsi, ki jih zanima in delujejo na področju čipov.

Prof. dr. Krč, kaj je bil namen ustanovitve KC-ja Čip.si?

Kompetenčni centri za čipe predstavljajo enega izmed ukrepov prvega stebra EU zakona o čipih, to je Evropske iniciative za čipe. Ti nudijo podporo predvsem malim, srednjim in zagonskim podjetjem, ki se ukvarjajo s čipi in elektroniko, pa tudi drugim deležnikom. Žal kompetenčni centri niso financirani za opravljanje raziskav in razvoja ali za nakup tehnološke opreme. Lahko pa izobražujejo, svetujejo in povezujejo uporabnike na nacionalnem in na EU nivoju. Pri nas delujemo na področju elektronskih, pa tudi fotonjskih in kvantnih čipov, ki so v določenih primerih lahko bolj učinkoviti od običajnih.

Kdo se lahko včlani v vaš Kompetenčni center?

Na eni strani smo partnerji projekta, teh nas je šest, Fakulteta za elektrotehniko (koordinator) ter Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje Univerze v Novi

Gorici, Institut Jožef Stefan ter Center odličnosti nanoznanosti in nanotehnologije – Nanocente. Na drugi strani pa so uporabniki. Posebnega članstva ni. Kdor misli, da mu lahko pomagamo, se lahko obrne na nas. Podjetja in organizacije, ki se ukvarjajo s čipi in elektroniko, pa so vabljeni k podpisu dogovora o sodelovanju na tem področju. Dogovor je že podpisalo 16 podjetij, pet raziskovalnih organizacij in univerz ter tri združenja, med njimi tudi vaš avtomobilski grozd.

Kaj podjetja pridobivajo s sodelovanjem z vašim centrom?

Marsikaj. S sodelovanjem pridobijo možnost kakovostnih izobraževanj, lažjega dostopa do raziskovalno-razvojne opreme v Sloveniji in EU, strokovnih svetovanj, informacij o razpisih in delovanju drugih kompetenčnih centrov na področju čipov ter pomoč pri povezovanju in sestavljanju konzorcijev. KC Čip.si si prizadeva pritegniti tudi mlade talente, da se odločijo nadaljevati svojo kariero na področju čipov in elektronike. S povezovanjem različnih deležnikov kažemo pomembnost tega področja v gospodarstvu, kar je ključnega pomena. Na tak način se potem lažje pogovarjamo s predstavniki ministrstev in ostalimi odločevalci, ter osvetljujemo pomembnost tega strateškega področja tudi za Slovenijo.

Podjetja z uporabo storitev KC Čip.si lahko dodatno usposobijo svoje kadre in odpirajo vrata novim talentom.

Kako pomembno je za Slovenijo in Evropsko unijo delovanje kompetenčnih centrov na področju čipov?

Kompetenčni centri si prizadevajo okrepiti nacionalni in evropski ekosistem in povečati odpornost na motnje v dobavnih verigah. Te motnje obstajajo, največja je bila kovidna kriza in takrat se je začelo, ko ni bilo pravega zavedanja, da pomanjkanje čipov lahko tako ogrozi celoten razvoj, produkcijo, prodajo vseh izdelkov, ki vsebujejo vsaj malo elektronike. In teh je dandanes veliko. EU na ta način, z investicijami in s povezovanjem, zmanjšuje odvisnost od dobavnih verig in skuša vsaj na določenih segmentih konkurirati Aziji in ZDA.

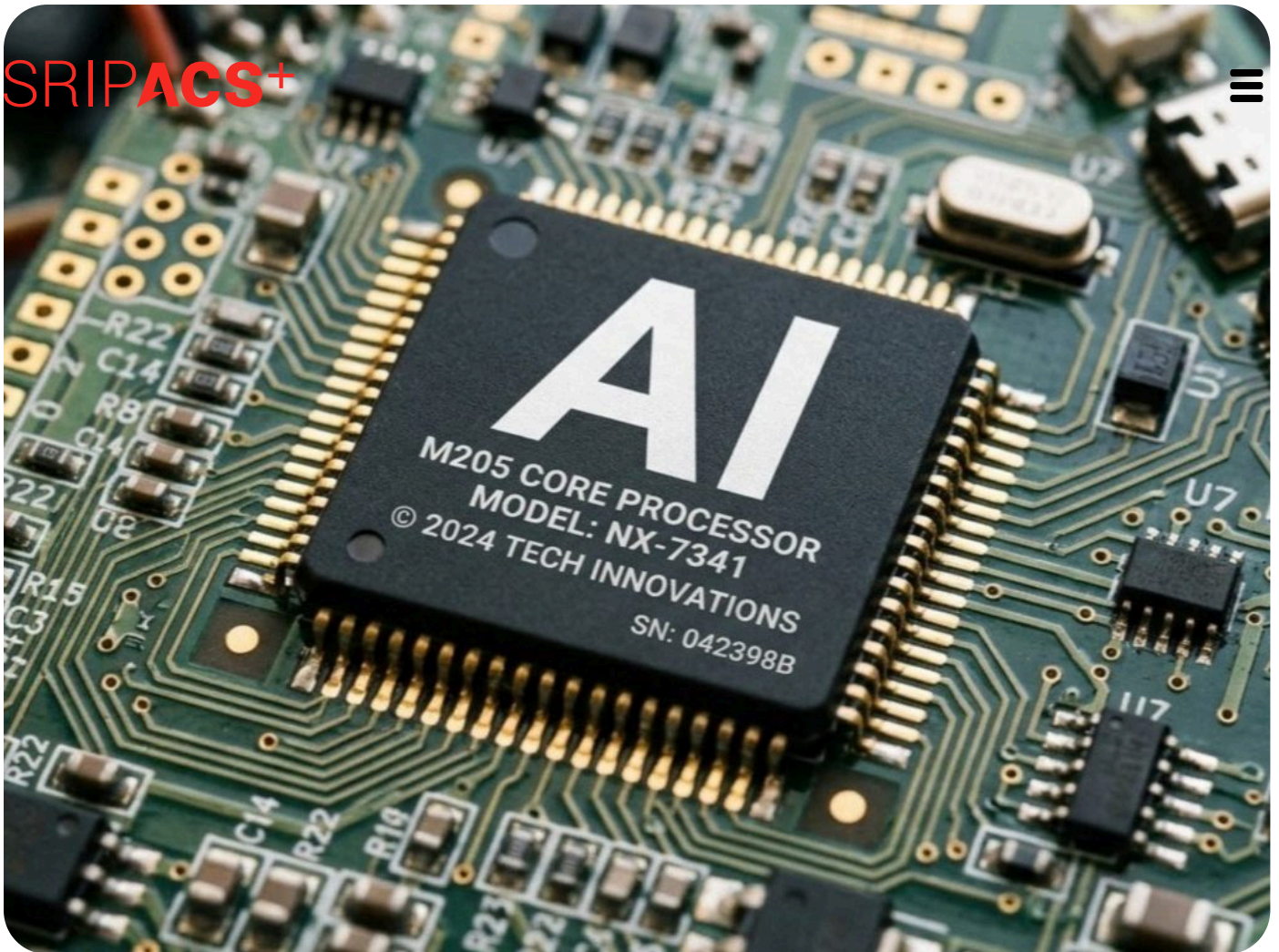
Kakšno vlogo igrajo čipi v sodobni družbi?

Vsaka sodobna elektronska naprava vsebuje čipe, telefoni, računalniki, zasloni, avtomobili, elektronske ure, štedilniki, pralni stroji, kratka ogromno stvari, ki naše vsakdanje življenje delajo to kar je. Elektronske naprave imamo dandanes vsepovsod. Že v avtomobilih, in to sem bil presenečen, ko sem slišal podatek, je več kot tisoč čipov. To je ogromna številka. V sodobnih čipih pa je več sto milijard osnovnih elektronskih gradnikov, tranzistorjev. Vesolje v malem, ki ga ustvarjajo inženirji.

Lahko sploh delujemo brez njih? Kako bi svet izgledal brez čipov?

Uf, v današnjem času bi bila to ogromna civilizacijska sprememba. Najbrž bi se dalo, saj so naši predniki živeli brez tega, a to je bil povsem drugačen način življenja. Zdaj namreč živimo tako, da te že zjutraj zbudi elektronska ura, kavo si skuhamo na električnem štedilniku, ki ima čip, v službo gremo z avtomobilom, ki ima čipe in tam delamo za računalniki in drugimi elektronskimi napravami, ki imajo spet polno čipov. Saj obstajajo redke civilizacije, ki živijo brez elektronskih naprav, brez telefonov. A naša, zahodna civilizacija se je odločila, da gre v smeri elektronskih naprav, kjer elektronika igra pomembno vlogo in nam lahko veliko pomaga. Tudi umetna inteligenca, o kateri je predvsem v zadnjem času veliko govora, deluje na čipih.

Življenje brez čipov je v sodobni družbi skoraj nemogoče, saj jih vsebuje praktično vsaka elektronska naprava ali vozilo. Tudi umetna inteligenca deluje na čipih.

Kakšno pa je trenutno stanje na področju čipov? Se je situacija umirila po lanskoletni krizi z njihovimi dobavami?

Nikoli ne veš, kdaj se bo kdo od politikov katere države spomnil in naenkrat ustavil dobave čipov. V pokoronskem obdobju še vedno prihajajo takšni in drugačni geopolitični impulzi, ki naenkrat lahko zamajejo dobavne verige čipov in s tem celotne industrije, tudi avtomobilske. Če gledamo pozitivno, se zadeve po koroni vseeno nekako stabilizirajo, mogoče tudi zato, ker se bolj zavedamo pomena čipov. Želimo si nadaljevanja delno umirjene situacije, brez pretresov, a stvari niso povsem predvidljive. Zato so stabilne dobavne verige, ki niso podvržene manjšim motnjam, zelo pomembne, ne samo pri čipih. Nenehno vzdrževanje strateških partnerstev v dobavnih verigah je zelo pomembno. Ne samo izkoriščanje verig, ko so na voljo, tudi vlaganje, da postaneš strateški partner, ne na repu verige. Vendar vsaka veriga pomeni odvisnost. In ravno zato je ključnega pomena, da v EU vlagamo v lastno proizvodnjo za tiste stvari, kjer imamo znanja, ideje, inovacije in smo še spredaj.

V katero smer gre Evropa na področju čipov? Postaja samozadostna na tem področju ali še vedno tveja, da se ponovi scenarij Nexperia, ko je Kitajska z blokado dobave čipov močno ogrozila nekatere industrije, med njimi tudi avtomobilsko?

Čisto samozadostni ne bomo mogli biti, lahko pa pokrivamo večji delež. V globalizaciji moramo biti povezani, zato sem prej omenil pomembnost dobavnih verig. Tako v Sloveniji kot v EU si neke velike masovne proizvodnje čipov ne moremo privoščiti, določene stvari pa. In zato je EU v okviru skupnega evropskega podjetja za čipe Chips JU zaenkrat zagnala pet pilotnih linij za prototipiranje in proizvodnjo čipov, med njimi tudi takšnih, ki vsebujejo najsodobnejše tehnologije, kjer se gre na zelo majhne dimenzije pod 10 oziroma 5 nanometrov. Poleg tega vlaga tudi v linije fotonjskih in kvantnih čipov, ki predstavljajo nove, napredne generacije in odpirajo nove priložnosti na trgu.

Dodatne informacije: SRIP ACS+, Erik Blatnik, 01/ 236 17 35, erik.blatnik@acs-giz.si

Avtomobilska industrija v Sloveniji ustvari okvirno 10 % bruto družbenega proizvoda in skoraj 25 % slovenskega izvoza (vir: SPIRIT Slovenija). Vsi člani SRIP ACS+, vključujoč tudi vsa področja mobilnosti, pa k slovenskemu BDP-ju prispevajo več kot 17 %. Naši člani ustvarijo več kot 8 milijard evrov letnih prihodkov, večina jih deluje kot dobavitelji 1. in 2. nivoja globalnim proizvajalcem vozil. Letno člani SRIP ACS+ prejmejo več kot 25 % vseh nagrajenih inovacij Gospodarske zbornice Slovenije izhaja iz avtomobilske industrije.

Sorodni intervjuji

Obožujemo najzahtevnejše projekte

SRIPACS+

24. februar 2026

Stremimo k inovacijam in gledamo naprej

16. december 2025

Trajnost se ne ločuje na zasebno in službeno

27. januar 2026

Avtomatizacija je nujna za vsako moderno proizvodnjo

18. november 2025

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Sofinancira
Evropska unija

EL

SRIPACS+

Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo na področju Mobilnosti

Domov

O nas

Naše storitve

Kontakt

Misija GREMO

Člani

SRIP ACS+ članstvo

Postanite član

Misija EDISON

SRIPACS+
Projekt pisarne ACS

© 2026 GIZ ACS, Slovenski avtomobilski grozd |

[Pravno obvestilo](#) [Pravilnik o zasebnosti](#) [Piškotki](#)